

Gjensidige

MARKEDS- RAPPORT PENSJON

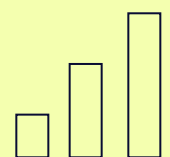
September 2024

Verdensbildet

September ble en positiv måned i de globale kapitalmarkedene til tross for økt geopolitisk uro. Konflikten i Midtøsten eskalerte ytterligere denne måneden. Israel gjennomførte flere angrep mot den Iran-støttede Hizbollah-militsen i Libanon, og Iran avfyrte en rekke missiler mot Israel. Oljeprisen økte kraftig mot slutten av september og begynnelsen av oktober som følge av frykten for et israelsk motsvar og angrep mot iranske oljeinstallasjoner. Oljeprisen falt igjen mot midten av oktober da Israels statsminister, Benjamin Netanyahu, uttalte at Israel heller vil angripe militære mål i Iran, og ikke atom eller oljemål. Den kinesiske sentralbanken lanserte en rekke grep mot slutten av september for å stimulere til mer aktivitet i den kinesiske økonomien. Kinesiske børser fikk en kraftig oppgang etter lanseringen av stimulansepakken.

Aksjemarkedet

Til tross for økende geopolitisk uro ble september en god måned i aksjemarkedene. Verdensindeksen MSCI World steg 1,8 prosent målt i USD, og er opp 18,9 prosent hittil i år. Den amerikanske indeksen S&P 500 steg 2 prosent (i USD), mens den europeiske indeksen MSCI Europe falt 0,7 prosent målt i lokal valuta. Fremvoksende økonomier hadde en svært sterk måned, trukket opp av stimulansepakkene i Kina, og MSCI EM steg 6,4 prosent (i USD). Hang Seng indeksen steg hele 19,7 prosent målt i lokal valuta i september. Selv om oljeprisen steg helt på slutten av måneden, var energisektoren den svakeste sektoren i september. Det førte til at det norske aksjemarkedet hadde en dårlig måned. Oslo Børs hovedindeks (OSEBX) falt 1,6 prosent, mens fondsindeksen (OSEFX) falt 1,2 prosent.

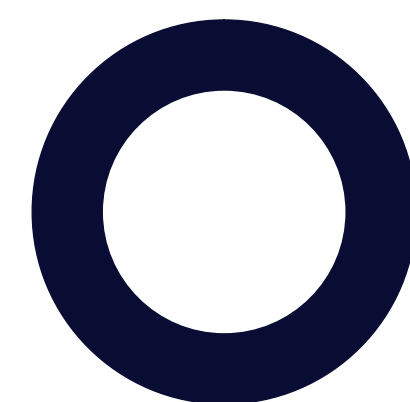
Rentemarkedet

Den amerikanske sentralbanken (Fed) var offensive og kuttet styringsrenten med 0,5 prosent i september. Den amerikanske renten er nå i intervallet 4,75-5 prosent, og rentebanen ble justert noe ned. Etter flere måneder med bekymring rundt et svakt arbeidsmarked kom jobbtallene inn langt sterkere enn ventet. Den europeiske sentralbanken (ECB) kuttet som ventet styringsrenten med 0,25 prosent. Inflasjonspresset er i ferd med å avta, men det har vært sterk lønnsvekst i tjenestesektoren, som kan bidra til å holde inflasjonen oppe. Norges Bank valgte å holde styringsrenten i ro på møtet i september. Lønningene har økt mye og kronen har svekket seg, noe som begge kan føre til at det vil ta lengre tid å få prisveksten ned mot målet.

Avkastningsoversikt per 30.09.2024

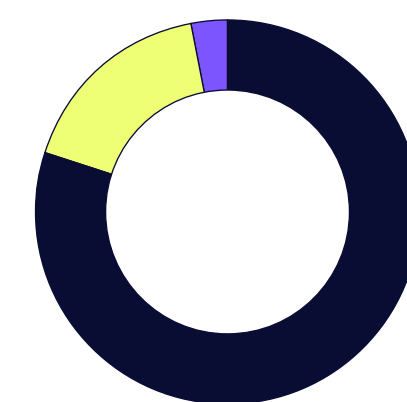
Porteføljer per 30.09.2024	Avkastning fond september 2024	Avkastning fond hittil 2024
KOMBINERT		
Kombinert Aksjer	0,7 %	18,0 %
Kombinert Offensiv	0,8 %	15,1 %
Kombinert Balansert	0,8 %	10,9 %
Kombinert Trygg	0,9 %	6,8 %
Kombinert Renter	0,9 %	4,0 %
Grønn Fremtid Kombinert		
Grønn Fremtid Kombinert Aksjer	0,9 %	20,9 %
Grønn Fremtid Kombinert Renter	1,2 %	4,1 %
FONDSTORG, utvalgte fond		
Danske Invest Norsk Likviditet I	0,5 %	4,7 %
Danske Invest Norsk Obligasjon	0,3 %	4,5 %
Nordea Global High Yield	1,1 %	6,0 %
Danske Invest Norge I	-1,9 %	12,5 %
Storebrand Norge	-0,2 %	12,0 %
DNB Miljøinvest	3,5 %	2,0 %
Schroder Int. Sel. Fund Emerging	15,3 %	15,3 %

Spareprofiler

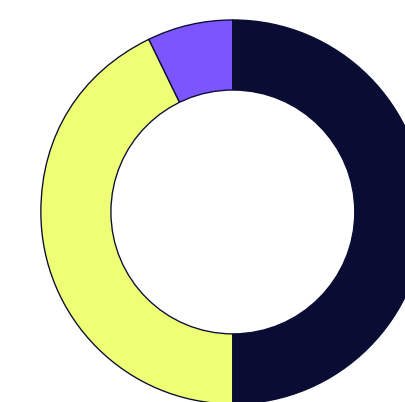
Aksjer

- Aksjemarkedet 100 %
- Rentemarkedet 0 %
- Eiendom 0 %

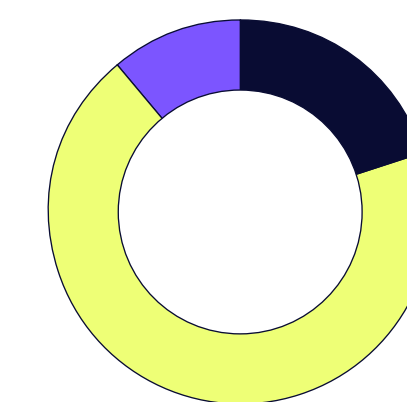
Offensiv

- Aksjemarkedet 80 %
- Rentemarkedet 17 %
- Eiendom 3 %

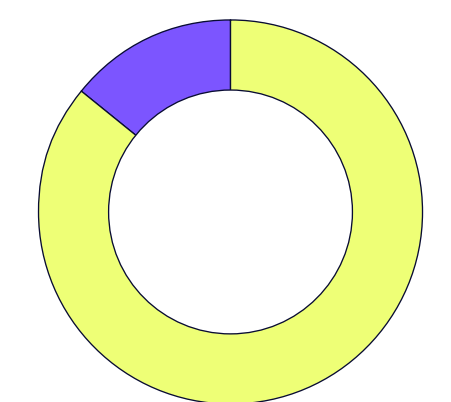
Balansert

- Aksjemarkedet 50 %
- Rentemarkedet 43 %
- Eiendom 7 %

Trygg

- Aksjemarkedet 20 %
- Rentemarkedet 69 %
- Eiendom 11 %

Renter

- Aksjemarkedet 0 %
- Rentemarkedet 86 %
- Eiendom 14 %

Oversikt september 2024

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

	Avkastning september 2024	Avkastning hittil 2024	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 5 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Porteføljer per 30.09.2024	Fond	Fond	Fond	Fond	Fond
KOMBINERT					
Kombinert Aksjer	0,7 %	18,0 %	20,6 %	12,4 %	12,1 %
Kombinert Offensiv	0,8 %	15,1 %	17,2 %	10,4 %	10,2 %
Kombinert Balansert	0,8 %	10,9 %	12,2 %	7,1 %	7,3 %
Kombinert Trygg	0,9 %	6,8 %	7,4 %	3,8 %	4,4 %
Kombinert Renter	0,9 %	4,0 %	4,2 %	1,5 %	2,4 %
Grønn Fremtid Kombinert*					
Grønn Fremtid Kombinert Aksjer	0,9 %	20,9 %	23,7 %	-	-
Grønn Fremtid Kombinert Renter	1,2 %	4,1 %	6,3 %	-	-
Kombinert Valutasikret					
Kombinert Aksjer Valutasikret	0,7 %	16,8 %	19,6 %	11,6 %	9,8 %
Kombinert Offensiv Valutasikret	0,7 %	14,2 %	16,4 %	9,7 %	8,5 %
Kombinert Balansert Valutasikret	0,8 %	10,3 %	11,7 %	6,7 %	6,3 %
Kombinert Trygg Valutasikret	0,9 %	6,5 %	7,2 %	3,7 %	4,0 %
Kombinert Renter Valutasikret	0,9 %	4,0 %	4,2 %	1,5 %	2,4 %
AKTIV					
Aktiv Aksjer	0,4 %	16,0 %	12,1 %	9,7 %	10,0 %
Aktiv Offensiv	0,5 %	13,8 %	10,6 %	8,3 %	8,6 %
Aktiv Balansert	0,7 %	10,4 %	8,3 %	6,0 %	6,4 %
Aktiv Trygg	0,8 %	7,1 %	5,9 %	3,6 %	4,1 %
Grønn Fremtid Aktiv*					
Grønn Fremtid Aktiv Aksjer	0,4 %	18,8 %	15,4 %	-	-
Grønn Fremtid Aktiv Renter	1,1 %	4,3 %	5,9 %	-	-
INDEKS					
Indeks Aksjer	0,7 %	16,2 %	19,6 %	11,3 %	-
Indeks Offensiv	0,7 %	13,8 %	17,0 %	9,6 %	-
Indeks Balansert	0,8 %	10,3 %	12,9 %	6,6 %	-
Indeks Trygg	0,9 %	6,9 %	9,0 %	3,7 %	-
Indeks Renter	0,9 %	4,6 %	6,4 %	1,6 %	-
Grønn Fremtid Core*					
Grønn Fremtid Core Aksjer	0,9 %	20,3 %	23,6 %	-	-
Grønn Fremtid Core Renter	1,3 %	3,7 %	6,5 %	-	-

* Startdato 01.03.2022

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

	Avkastning september 2024	Avkastning hittil 2024	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 5 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Utvalgte fond per 30.09.2024	Fond	Fond	Fond	Fond	Fond
FONDSTORG					
Danske Invest Norsk Likviditet I	0,5 %	4,7 %	5,7 %	2,8 %	2,1 %
Danske Invest Norsk Obligasjon	0,3 %	4,5 %	5,0 %	2,4 %	2,3 %
Nordea Global High Yield	1,1 %	6,0 %	10,0 %	2,8 %	3,4 %
Danske Invest Norge I	-1,9 %	12,5 %	7,4 %	9,5 %	8,6 %
Storebrand Norge	-0,2 %	12,0 %	12,5 %	11,4 %	10,0 %
DNB Miljøinvest	3,5 %	2,0 %	12,0 %	18,8 %	13,7 %
Schroder Int. Sel. Fund Emerging	15,3 %	15,3 %	7,3 %	3,9 %	3,4 %

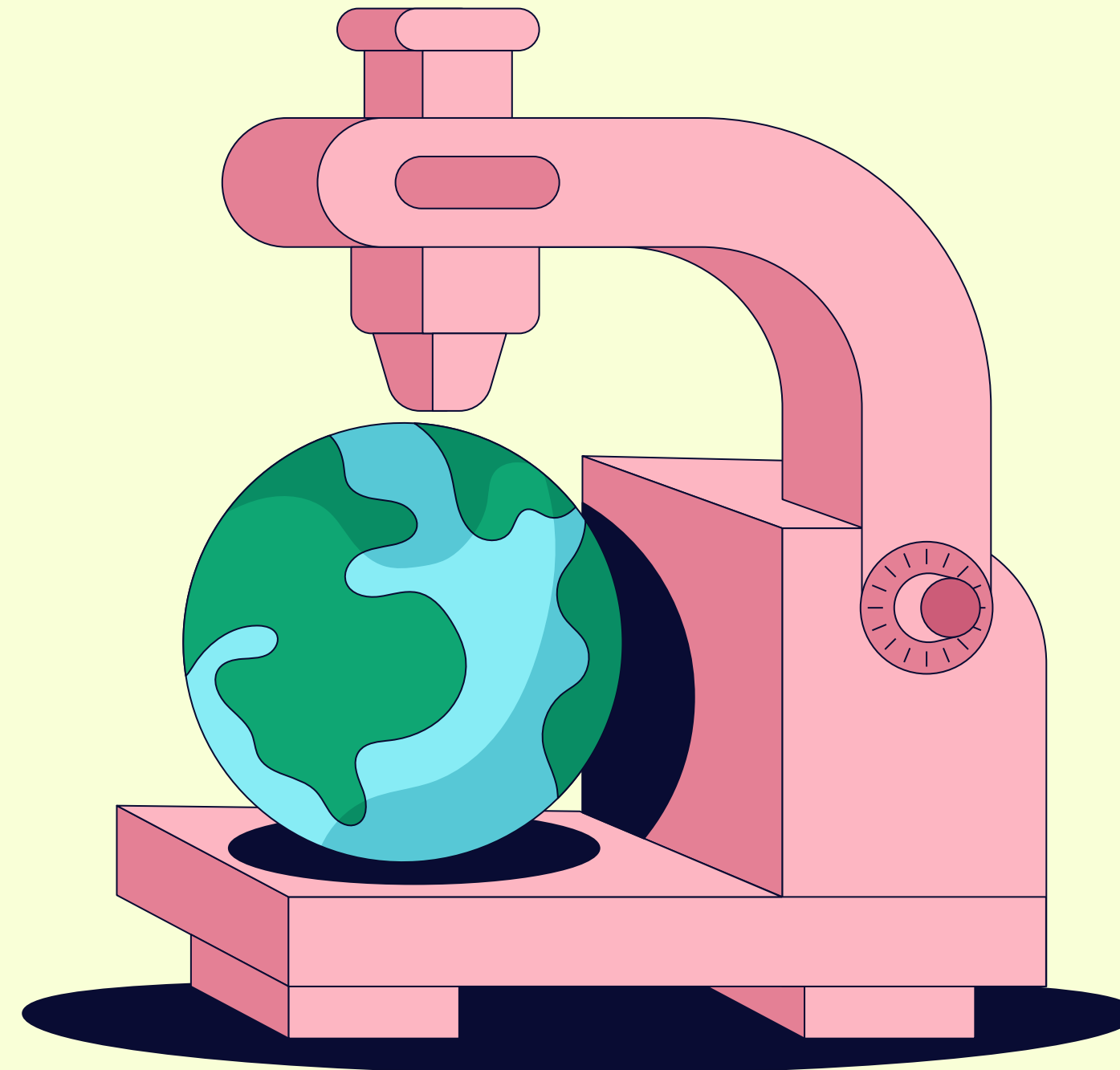
For andre fond vennligst se [gjensidige.no](https://www.gjensidige.no)

	Avkastning september 2024	Avkastning hittil 2024	Avkastning 2023	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 5 år	Gjennomsnittlig årlig avkastning siste 10 år
Aksjeindekser per 30.09.2024					
Oslo: OSEFX/Norske aksjefond	-1,2 %	10,7 %	11,2 %	9,6 %	8,9 %
Oslo: OSEBX/Norske aksjer	-1,6 %	8,4 %	9,9 %	9,8 %	8,8 %
New York: S&P 500	2,0 %	20,8 %	24,2 %	14,1 %	11,3 %
Europa: MSCI Europe (Price)	-0,7 %	8,4 %	11,2 %	5,1 %	4,1 %
MSCI World/Globale Aksjefond	1,8 %	18,9 %	23,8 %	13,0 %	10,1 %
MSCI Emerging Markets aksjefond	6,4 %	14,4 %	7,0 %	3,2 %	1,5 %

	Endring september 2024	Endring hittil 2024	Endring 2023	Kurs
Valuta per 30.09.2024				
USD/NOK	-0,5 %	3,7 %	3,7 %	10,54
EUR/NOK	0,2 %	4,6 %	6,9 %	11,74

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Verdensbildet

September ble en positiv måned i de globale kapitalmarkedene til tross for økt geopolitisk uro. Konflikten i Midtøsten eskalerte ytterligere denne måneden. Israel gjennomførte flere angrep mot den Iran-støttede Hizbollah-militsen i Libanon, og over en million libanesere er drevet er på flukt som følge av israelske angrep, i følge Libanons statsminister Najib Mikati. Samtidig avfyrte Iran en rekke missiler mot Israel. Verden venter nå på hvordan Israel velger å svare Iran. Oljeprisen økte kraftig mot slutten av september og begynnelsen av oktober som følge av urolighetene og frykten for et israelsk angrep mot iranske oljeinstallasjoner. Oljeprisen falt igjen mot midten av oktober da Israels statsminister, Benjamin Netanyahu, skal ha sagt til USAs president, Joe Biden, at Israel vil angripe militære mål i Iran, og ikke atom eller oljemål. Det beroliget markedet noe, ettersom et angrep på de to sistnevnte kan utløse en større krig.

Den kinesiske sentralbanken lanserte en rekke grep mot slutten av september for å stimulere til mer aktivitet i den kinesiske økonomien. Blant tiltakene var å kutte bankenes krav til reserver på 0,5 prosentpoeng, som bidrar til at bankene vil kunne låne ut mer. Det ble også lansert tiltak mot den kinesiske eiendomssektoren, som har vært hardt presset de siste årene. Husholdningenes lånerente ble i gjennomsnitt kuttet med 0,5 prosentpoeng, og egenkapitalkravet til sekundærbolig kuttet fra 25 til 15 prosent. Kinesiske børser fikk en kraftig oppgang etter lanseringen av stimulansepakken. Også Europeiske børser fikk en oppgang da økt konsum og vekst i Kina også vil påvirke europeiske sektorer positivt, spesielt råvarer.

I Frankrike valgte president Macron den konservative og tidligere Brexit-forhandleren Michael Barnier som statsminister etter to måneder med usikkerhet etter valget. Barnier kunngjorde en utsettelse på to år med å få Frankrikes budsjettunderskudd innenfor EUs grense. Frankrike vil nå sikte på å bringe gapet innenfor 3 % av BNP innen 2029 i stedet for 2027, noe som vil skape ytterligere spenninger i EU.

Aksjemarkedet

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

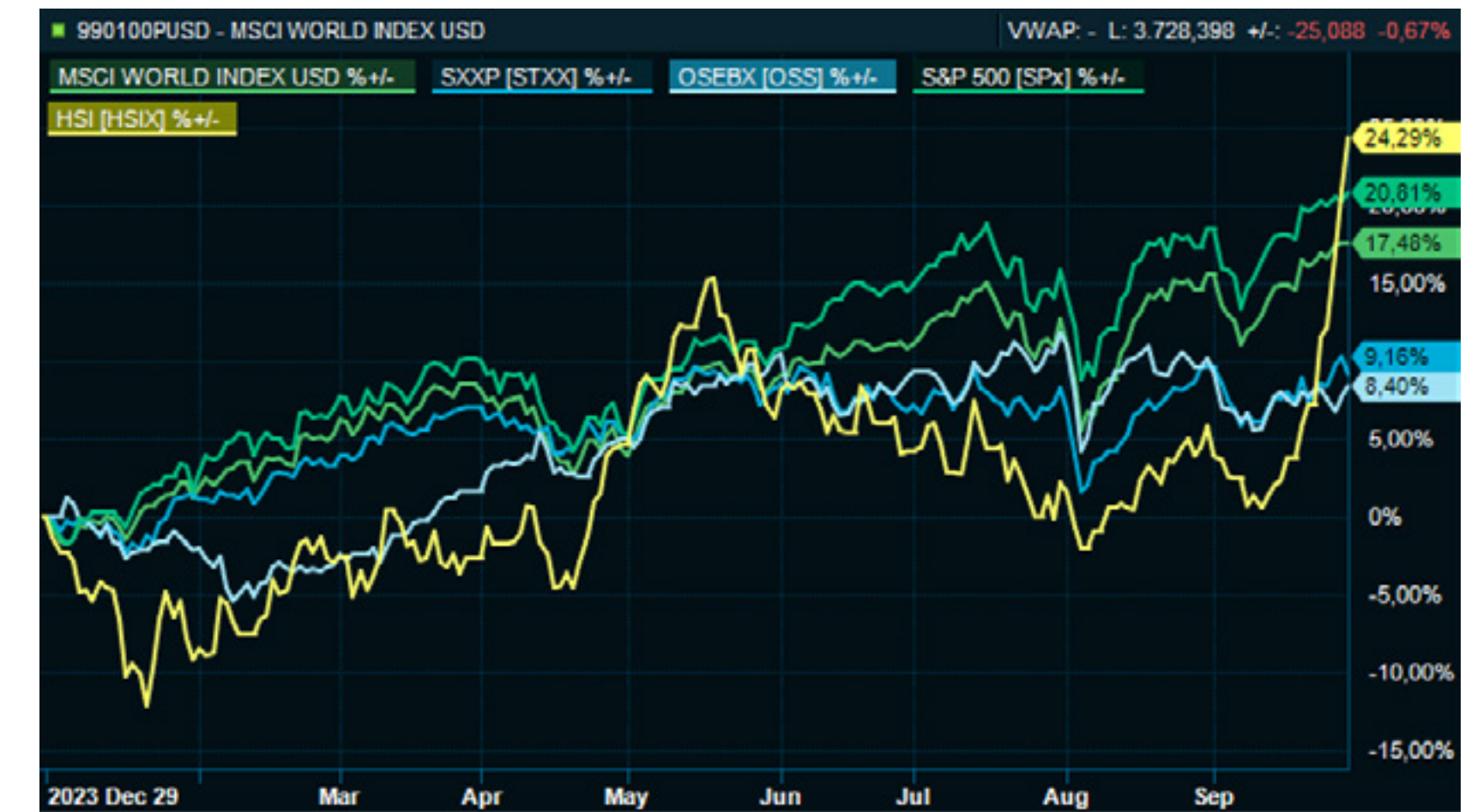
Til tross for økende geopolitisk uro ble september en god måned i aksjemarkedene. Verdensindeksen MSCI World steg 1,8 prosent målt i USD, og er opp 18,9 prosent hittil i år. Den amerikanske indeksen S&P 500 steg 2 prosent (i USD), mens den europeiske indeksen MSCI Europe falt 0,7 prosent målt i lokal valuta. Fremvoksende økonomier hadde en svært sterk måned, trukket opp av stimulansepakkene i Kina, og MSCI EM steg 6,4 prosent (i USD). Hang Seng indeksen (HSI) steg hele 19,7 prosent målt i lokal valuta i september.

Selv om oljeprisen steg helt på slutten av måneden som følge av urolighetene i Midtøsten, var energisektoren den svakeste sektoren i september, ned 3,7 prosent (i USD). Oljeprisen falt nesten 9 %, som førte til at det norske aksjemarkedet hadde en dårlig måned. Oslo Børs hovedindeks (OSEBX) falt 1,6 prosent, mens fondsindeksen (OSEFX) falt 1,2 prosent. Indeksene er opp «bare» 8,4 og 10,7 prosent hittil i år, som gjør at Oslo Børs har en svak utvikling i 2024 sammenlignet med de store globale børsene.

Etter energi var helse den nest svakeste sektoren denne måneden, ned 2,9 prosent på verdensbasis. Den store danske diabetes- og slankegiganten Novo Nordisk har blitt ett av Europas mest verdifulle selskaper, men falt 14 prosent i september etter flere negative nyheter. De sterkeste sektorene denne måneden var forbruksvarer og materialer, som steg henholdsvis 7,9 og 5,5 prosent (i USD).

Aksjeindekser hittil i år

Kilde: Infront

Rentemarkedet

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Den amerikanske sentralbanken (Fed) var offensive og kuttet styringsrenten med 0,5 prosent i september. Den amerikanske renten er nå i intervallet 4,75-5 prosent, og rentebanen ble justert noe ned. Fed mener at man nå har kontroll på inflasjonen, selv om det kan ta enda litt tid før kjerneinflasjonen er tilbake til målet på 2 prosent. Ferske inflasjonstall for september viste at prisveksten i USA endte på 2,4 prosent, mens kjerneinflasjonen kom inn på 3,3 prosent. På forhånd var det ventet at prisveksten skulle falle noe mer. Etter flere måneder med bekymring rundt et svakt arbeidsmarked kom jobbtallene inn langt sterkere enn ventet for september. Det ble skapt 254.000 nye jobber, mens det på forhånd var ventet 150.000. Flere analytikere mener at disse nøkkeltallene reduserer muligheten for enda et dobbeltkutt fra Fed i november, og venter ett enkelt amerikansk rentekutt (0,25 prosent) på neste møte.

Den europeiske sentralbanken (ECB) kuttet som ventet styringsrenten med 0,25 prosent. Inflasjonspresset er i ferd med å avta, men det har vært sterk lønnsvekst i tjenestesektoren, som kan bidra til å holde inflasjonen oppe. Det har lenge vært bekymring rundt svakheter i den tyske økonomien. Tysk BNP falt 0,1 prosent i andre kvartal og det er tegn til fall også i tredje kvartal.

Norges Bank valgte å holde styringsrenten i ro på møtet i september. Sentralbanken pekte på at vi nærmer oss tidspunktet for å sette renten ned, men at den mest sannsynlig vil bli holdt på dagens nivå ut året. Lønningene har økt mye og kronen har svekket seg, noe som begge kan føre til at det vil ta lengre tid å få prisveksten ned mot målet. Norske inflasjonstall for september viste at den generelle prisveksten gjorde et hopp fra 2,6 til 3 prosent, mye grunnet strømprisen. Det er effekten av at strømprisen falt på samme tid i fjor, mens den i år har steget noe. Kjerneinflasjonen som ser bort fra energipriser og avgiftsendringer, falt fra 3,2 til 3,1 prosent.

Tiårs statsobligasjonsrente Norge, USA og Europa hittil i år

Kilde: Infront

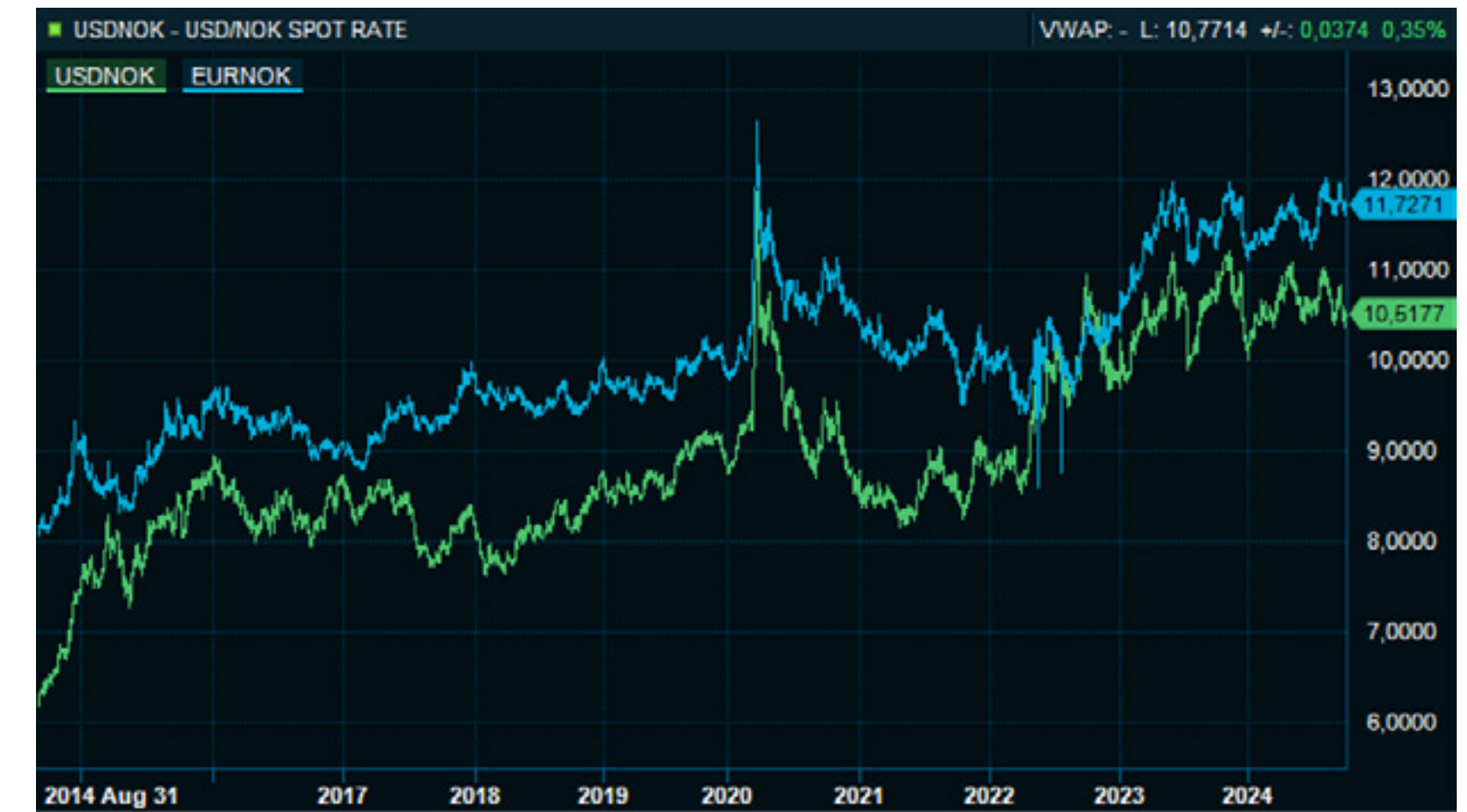
Valuta

- Markedsrapport Pensjon 2
- Oversikt August 2024 3
- Verdensbildet 5
- Aksjemarkedet 6
- Rentemarkedet 7
- Valuta 8
- Råvarer 9
- Pensjonssparing 10

Den norske kronen styrket seg 0,5 prosent mot den amerikanske dollaren i september. Prisen for en amerikansk dollar var 10,5 kroner ved utgangen av måneden. Kronen svekket seg svakt mot euroen, med 0,2 prosent. Siden årets start har kronen totalt sett svekket seg 3,7 prosent mot USD og 4,6 prosent mot EUR. Den amerikanske dollaren svekket seg også rundt 1 prosent mot euroen i september.

USD/NOK og EUR/NOK

Kilde: Infront

Råvarer

- Markedsrapport Pensjon 2
- Oversikt August 2024 3
- Verdensbildet 5
- Aksjemarkedet 6
- Rentemarkedet 7
- Valuta 8
- Råvarer 9
- Pensjonssparing 10

Oljeprisen falt rundt 9 prosent i september som følge av usikkerhet rundt etterspørselen, og endte på 72 USD per fat ved utgangen av måneden. Etter eskaleringen av situasjonen i Midtøsten gjorde oljeprisen et byks opp til 81 USD/fat i begynnelsen av oktober. Frykten var da at Israel ville angripe iranske oljeinstallasjoner, som ville fått store konsekvenser for verdens oljeforsyning. Rundt 20 prosent av verdens olje fraktes gjennom Hormuzstredet, og en eventuell stning av stredet kan gi en priseksplosjon på olje.

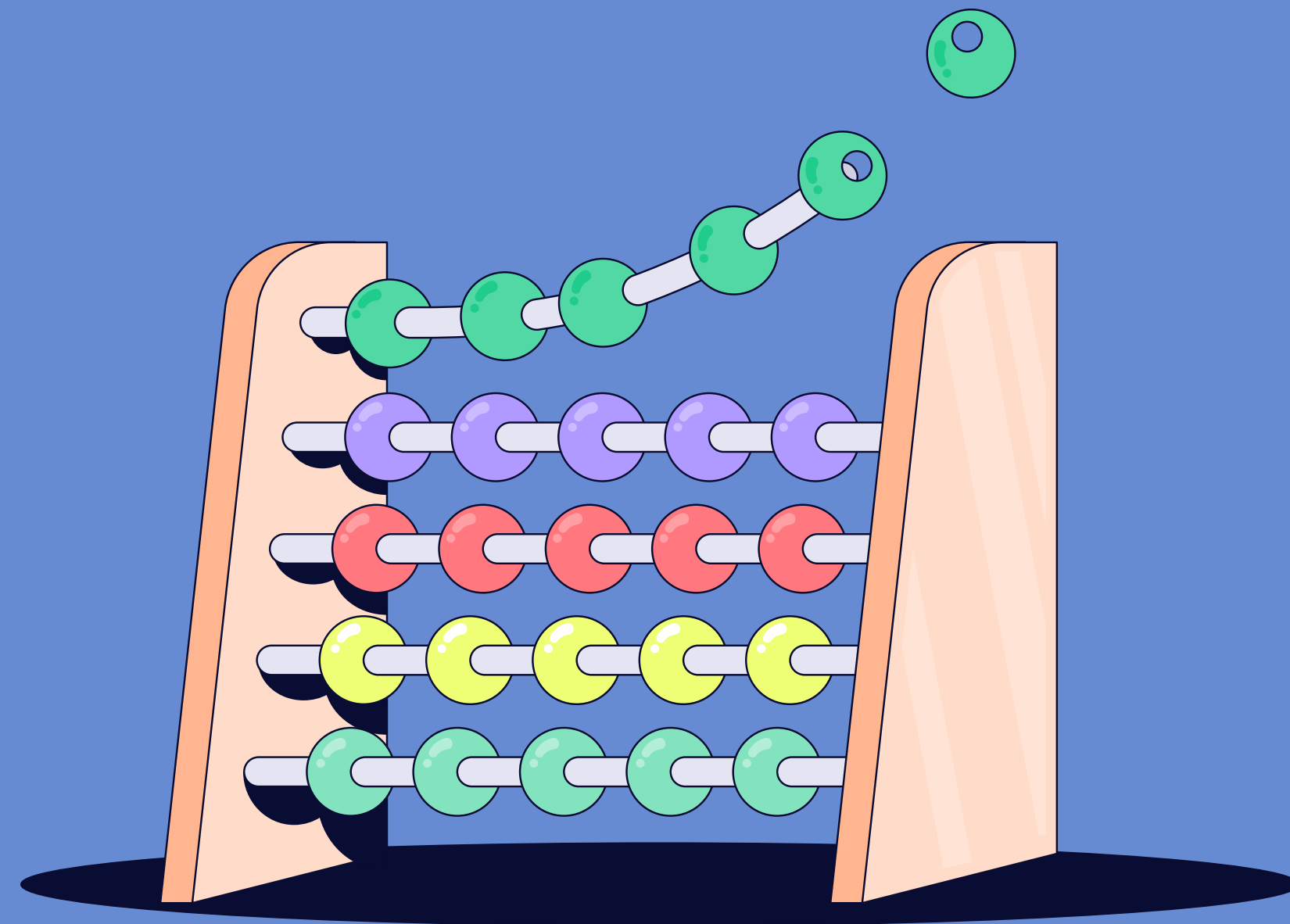
Oljepris Brent Spot indikator

Kilde: Infront

Markedsrapport Pensjon	2
Oversikt August 2024	3
Verdensbildet	5
Aksjemarkedet	6
Rentemarkedet	7
Valuta	8
Råvarer	9
Pensjonssparing	10

Pensjonssparing

Pensjonssparing og annen fondssparing er sparing med lang tidshorison. Gjensidiges generelle anbefaling er at du som kunde følger din valgte sparestrategi i henhold til dine risikopreferanser, og det er ikke gitt at man bør gjøre endringer selv om markedet svinger på kort sikt. Historien viser oss at nedgangstider i aksjemarkedet blir avløst av oppgangstider. Over tid har oppturene vært større enn nedturene. Hovedregelen er at man har tjent på å spare langsiktig i verdipapirer.

VIKTIG INFORMASJON OM RAPPORTENE VÅRE - ANSVARFRASKRIVELSE

Denne rapporten er laget av Gjensidige Pensjonsforsikring AS som generelt informasjonsmateriale. Det er viktig at ingen oppfatter materialet som en personlig anbefaling av bestemte verdipapirer, finansielle instrumenter eller strategier. Innholdet er heller ikke egnet som investeringsrådgivning for den enkelte investor. Vi har basert materialet på opplysninger som er offentlig tilgjengelige. Alle vurderinger og estimater er gitt i god tro. Vi anser alle kildene våre som pålitelige, men kan ikke garantere at alle opplysningene er korrekte eller fullstendige. Gjensidige Pensjonsforsikring AS påtar seg ikke ansvar for eventuelle feil i informasjonen. Derfor kan vi heller ikke ta ansvar for eventuelle tap i forbindelse med disposisjoner som er foretatt på bakgrunn av det vi presenterer her.

Historisk avkastning er ingen garanti for fremtidig avkastning. Fremtidig avkastning vil blant annet avhenge av markedsutviklingen, forvalternes dyktighet, fondets risiko og kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap. Valutakursendringer vil kunne påvirke verdien av fondet dersom andelenes kurser stilles i fremmed valuta.

Gjensidige